

Sergei Eisenstein

The Mexican Drawings

03/04 – 21/06/2009

Extra City in samenwerking met MuHKA

curators: Oksana Bulgakowa & Anselm Franke

tentoonstellingsarchitectuur: Guy Châtel (ssa/xx-architecten)

Sergei Eisenstein (1898-1948), regisseur van *Pantserkruiser Potemkin* (1927) en *Ivan De Verschrikkelijke* (1944), wordt universeel erkend als een baanbrekend kunstenaar in de modernistische traditie. Zijn cinematografisch werk stond steeds in nauw verband met zijn theoretische reflecties, die baseerden op uiteenlopend bronmateriaal. Hij poogde film, historisch en politiek, te positioneren als de paradigmatische, synthetische modernistische kunstvorm. Eisensteins radicale concept van 'montage' is een mijlpaal binnen de theorie en de praktijk van de avant-garde van de film- en cultuurgeschiedenis van de 20ste eeuw. Andere aspecten van zijn werk, vooral dan zijn onvoltooide scripts, theoretische beschouwingen en zijn tekeningen, bleven grotendeels onbekend.

Sergei Eisenstein: The Mexican Drawings, georganiseerd in samenwerking met MuHKA, brengt een uitgebreide selectie tekeningen samen uit de Russische Staatsarchieven voor Literatuur en Kunst in Moskou (RGALI), die Eisenstein maakte tijdens zijn verblijf in Mexico in 1931–1932 en waarvan een deel nooit eerder werd getoond. In Mexico ontwikkelde Eisenstein een manier van tekenen die sterke overeenkomsten vertoont met de surrealistische *écriture automatique*. Hij produceerde eindeloze variaties op terugkerende motieven, gebaseerd op een typisch Mexicaanse hybride beeldtaal, die door Eisenstein werd benaderd als een historisch tableau van kruisingen en gelijktijdigheden. Middels een enkelvoudige, dynamische lijn, onderzocht Eisenstein transformatie van vormen, obsceniteit, dood en geweld.

Hoewel de tekeningen binnen Eisensteins werk een autonome plaats innemen, maken ze toch integraal deel uit van een ruimer intellectueel project, namelijk de studie van de relatie tussen rationaliteit, sensualiteit en beeld. Eisenstein trachtte de resultaten van dit onderzoek te publiceren in een boek getiteld *Method*, waaraan hij tot het einde van zijn leven werkte, maar dat zoals veel andere projecten onvoltooid bleef. Eisenstein concipieerde *Method* als een driedimensionaal boek, waarvan hij zich voorstelde dat het eerder een atmosferische, ronde vorm zou aannemen dan dat

van een lineair boek. De 1.700 pagina's tekst, tekeningen en notities, in Russisch, Engels, Frans, Duits en Spaans, werden gepubliceerd in vier volumes, door Oksana Bulgakowa, Potemkin Press (Berlin/San Francisco, 2009). In navolging van Eisensteins niet-lineaire perceptie van *Method*, zullen in het kader van de tentoonstelling tekst- en beeldfragmenten en gedeeltelijke vertalingen via een webplatform worden ontsloten.

Aanvullend presenteert de tentoonstelling fragmenten uit het onvoltooide *¡Que viva México!*, de film die Eisenstein in Mexico opnam en die hij door zijn gedwongen terugkeer naar Rusland niet kon afmaken. Hij plande de opname van een serie semi-documentaire kortverhalen die de gelijktijdigheid van heden en verleden binnen de Mexicaanse cultuur verbeeldde. Refererend naar de sublieme vorm waarin de 'primitieve' fascinatie voor het 'archaïsche' tot uitdrukking komt, vertegenwoordigde Mexico voor Eisenstein een schouwspel van dialectische beeldtaal, die hem toeliet de rol van moderne kunst en revolutionaire cinema opnieuw te conceptualiseren.

De tentoonstelling *Sergei Eisenstein: The Mexican Drawings* wordt opgevat als een introductie tot het thematische project *Animism*, voor 2010 gepland in MuHKA en Extra City, dat zich toelegt op de dialectiek van subjectivering en objectivering, van conservatie en 'animatie' in de moderne en hedendaagse kunst.

Met de steun van de Russische Staatsarchieven voor Literatuur en Kunst en de Ford Foundation, Moskou.

Lezingen door Oksana Bulgakowa

03/04 | 15/05 | 19h

Locatie: MuHKA_media

'Eisenstein in Mexico', filmprogramma

Locatie: MuHKA_media

www.muhka.be/film

Wandelgesprekken met gids

05/04 | 10/05 | 07/06 | 19h

Locatie: Extra City

Extra City - centrum voor hedendaagse kunst

Tulpstraat 79 – BE 2060 Antwerpen – T/F 0032 3 677 16 55 – info@extracity.org - www.extacity.org

MuHKA_media

Waalsekaai 47 – BE 2000 Antwerpen – T 0032 3 260 99 99 – info@muhka.be - www.muhka.be